

**ОБМИРЛИК
ЯШАВГА
КАЛАЙ
ЕТЕЙИМ?**

Вернер Гитт

ОЪМИРЛИК ЯШАВГА КАЛАЙ ЕТЕЙИМ?

Аьдемлердинъ коьбиси оьмирликтен себеп ойланган да этпейдилер. Солардынъ арасында оьз яшавынынъ ахыры акында ойлайтаганлар да, оьмирлик яшав акында ойга берилмейдилер – олардынъ шарклары топырак болганнан сонъ не болар экен деп.

Дрю Берримор деген американ артисти (тувган йылы - 1975), бала заманда «Баска планетши» деген фильмде ойнаганда, булай айткан болган: «Эгер мен меним мысыгымнан эрте оьле калсам, ога меним отта ягылган шаркымнынъ куьлин ашатув керек. Булай болганда мен мысыгымнынъ шаркында болса да яшавымды узайтарман». Оьлим акында мундай билимсизлик, ойсызлык оьзи боларма?

Иса Масихтинъ куьнлеринде Ога коьп аьдемлер келгенлер. Олардынъ баьри буйымлары да дуныялык яшав ман байланыслы эдилер:

- **он авыр тери маразлы аьдем савлык тиледилер** (Лук. 17:31);
- **сокырлар коьзлерине ярык энгенин изледилер** (Мат.9:27);
- **кайбирлер асабалык уьлесуьвде ярдам куьттилер** (Лук.12:13-14);
- **Кесарга ясак тоьлемеге тийислиме яде тувылма деген сорав ман Ога парисейлер келген болдылар** (Мат.22-17).

Эм тек бир нешев аьдем Исадан Коьктеги оьмирлик яшавга калай коьшуьв билемеге келдилер. Бир яс аьдем Исады излеген экен сосындай сорав берер уьшин: **«Яхшы Устаз, оьмирлик яшавга етер уьшин мага не этпеге керек?»** (Лук. 18:18). Иса ога баьри болган затын сатып, баьри янына баа эм ювык болганыннан айырылган сонъ, келип Ога ызламага болаягын айтты. Тек ол яс аьдем бек бай болган эм Исадынъ кенъесине ызламага суьймеди. Туьбинде ол оьмирлик яшавдан оьзин айырды. Баскалар да бар эдилер: дерия Коькте оьмирлик яшав излемегенлер, тек Иса ман расканда, олар сол затты билип, оьмирлик яшавга тийисли болув амалы манн пайдаланганлар. Мысалыга, Закхей Исады тек бир коьргиси келген эди, ама куьткениннен кайда коьпке тийисли этилди – Иса Закхейде конакта болганда, тап сол шай ише турган вакытында

Закхей оьмирлик яшавга йол алды. Иса булай айтты: **«Сосы вакыттан алып бу уьйге куткарылув келди»**. (Лук.19:9)

ОМИРЛИК ЯШАВГА ТИЙИСЛИ БОЛУВДЫНЪ ЙОЛЛАРЫ

Йогарыда айтылганнан сосындай тамамлав шыгармага боламыз:

- Коьк Патшалыгына аьдем бир куьннинъ биринде тийисли этиледи. Сизге, аьзиз окувшыларга, билмеге керек зат бу: сиз тап буьгун Тенгри мен оьмирлик яшавга тийисли этилмеге боласыз;
- Коьк Патшалыгына тийисли этилуьв кайдай да бир борышларды толтырув ман байланыслы тувыл;
- Коьк Патшалыгын излев айырым аьзирликти талапламайды.

Оьмирлик яшавды излевде бизим оьзимиздинъ куьш салувымыз босына кетеек. Эгер биз сол йолымызда Тенгри Соьзине таянмасак. Бир йыршы оьзининъ халк юбантатаган артист акында йырында булай йырлайды: «Ол артист оьмирлик яшавга тийисли болаягы белгили, неге десе ол аьдемлерге куваныш аькеледи». Баска бир бай хатын, Саваплык фондтынъ басшысы, баспана уьйин салган. Сол уьйде 20 ярлы хатын ак тоьлемей яшамага болган, тек бир шартты толтыраяк болсалар: олар аьр куьн сайын бир сабат бойынша оларды саклавшы хатыннынъ янына куткарылув тилеп дува этселер.

АКЫЙКАТ ТА БИЗ КАЛАЙ ОЬМИРЛИК ЯШАВЛЫ БОЛАРМЫЗ?

Сол затты бизге туьсиндирер уьшин, Иса бизге сосындай акыл соьз айтты (Лук.14:16): Бир аьдем (хабарда ол Тенгри Оьзи экен) уллы зияпет тизип (хабарда - Коькте), коьп аьдемлерди шакырады. Тек сонъ болган зат сейирди тувдырады. Баьри шакырылганлар да бириннен сонъ бири, кешируьвди тилеп, келмеектинъ амалын эттилер. Баьри бир тилден болгандай, кешируьвди тиледилер:

Биринши айтады: мен ер сатып алганман...

Экиншиси: мен бес косак оьгиз сатып алганман...

Уьшиншиси: мен уьйленгенмен, сонынъ уьшин барып болмайман...

Иса акыл соьзин шакырмага йиберилгеннинъ соьзлери мен кутылды: **«Сол себептен сизге айтаман: мен шакырганлардынъ бириси де Меним асымды авызына салмаяк»**. (Лук.14:24).

Соннан себеп, Коьк Патшалыгына тийисли болмага да, тап суйтип оны йоймага да болады. Айыргыш зат бу ерде: шақырувды хош коьрип алармызба, яде эссиз калдырармызба? Муннан баска бир енъил болган зат барма экен? Эш те йок! Эгер кашан да болсын бизим арамыздан коьплер Коьк Патшалыгына кирип болмасалар, сол заттынъ себеби – олардынъ калай онда кирмеге керегин билмегенлеринен тувыл. Керисинше, шақырувды хош коьрип алмаганларында болаяк. Исадынъ акыл соьзиндеги ол уьш инсан бизге коьрим болмаска кереклер, неге десенъ, уьшевдинъ бириси де шақырувды алмаган эм зияпетке келмеген! Болса да зияпет халксыз калмады!

Шақырылганлардынъ келмеге унамаган сонъ, Ие шақырувды аьр ерде яшаган аьр кимге йиберди. Тек ол энди алтынсув ман язылган айырым шақырувлар тувыл, булай айтылган: «Келинъиз!» - деген соьз болды. Эм аьр бир, сосы шақырувды хош коьрип алган инсан. Сол зияпет салынган ерде оьзине деп сымарланган орнын табады. Эм де не? Аьдемлер келуьвде болдылар. Топарласып та келедилер. Бираз заман кеткен сонъ, Ие энди де коьп бос орынлар бар экенин коьреди! Оьзининъ ялшысына: «Бар. Энди де келеек болганларды сол ойларында беркит...» - дейди. Сосы акыл соьз бизим аьлиги замандагы аьллерди бек те тувра белгилейди.

Коькте энди де коьплеген бос орынлар бар эм Тенгри: «Кел, оьз орнынъды Коькте бийле. Акыллы бол. Оьмирликте оьз орнынъды алып кал. Тап буьгуьн сол затты эт!» - дейди.

Коьк айтып болмастай аьлемет, сонынъ да уьшин Иса Масих оны мол зияпетли той ман тенълестиреди. Коринфшилерге аталган биринши хатта (2:9) Коьк акында булай айтылады: **«Коьз де коьрмеген, кулак та эситпеген. Аьдем юрегине де келмеген Тенгридынъ Оны суйьгенлерге аьзирлегенин».** Сосы ердинъ уьстинде Коьктеги мен тенълестирип болгандай эш бирзат та йок. Сондай аьлемет онда! Коьк сол кадер

де баалы, эм биз онда барувдынъ эш бир амалын йоймаска керекпиз. Тенгридынъ улы Иса бизге Коькке эсик ашты эм Ол аркалы бизге онда туьсуьв - айлак та енъил. Энди тек бизим оьз ыхтыярымыз баьрин айыратаган зат болады. Эм де тек ол хабардагы кыска акыллы уьш инсандай аьдемлер шақырувды алмаслар.

КУТКАРЫЛУВ ИСА МАСИХТЕН КЕЛЕДИ

Элшилердинъ Ислери акында Китапта (2:21) биз бек маьнели соьзлерди табамыз: «Раббийди (Масихти) шақырган аьр ким де куткарылаяк». Янъы Антласувдынъ туьп негизиндеги соьзлер бу. Элши Паул Пилип каласынынъ зинданында турганда, оьз каравылшысы ман соьзин булай битирди: «Ынан Раббий Иса Масихке, эм де куткарыларсынъ, оьзинъ де, савлай уьйинъ де» (Элш. 16:31). Сосы соьздинъ, кыскалыгына да карамай, аьдемнинъ яшавын танымастай туьрлендиретаган куьши бар. Сол ок кеше каравылшы тевбе кылып, Исага иерген болды.

Тагы да бир аьлди биз амалсыз билмеге тийислимиз: Иса бизди оьмирлик оьлимге, яханемге аькететаган йолдан тайдырмага суьеди. Кие Китаптынъ айтувынша, аьдемлер Коькте (еннетте) эм Ер астында (яханемде) оьмири тураяклар. Бириншиси – аьлемет, экиншиси – яманнынъ яманы. Уьшинши ер деген йок. Оьлимнен сонъ бес такыйка озганлай, оьлим мен баьри зат та кутылады деген эш бирев де болмас. Баьри зат та Иса Масихтинъ эмири мен шешиледи. Бизим оьмирликке коьшуьввимизтек бир сынъар Исадынъ колында, эм бизим Оны ман туьзген айкасларымызга коьре шешиледи!

Бир кере лекция окув программасы ман мен Полонияда болганда, биз Освенцим атлы аьвелги концлагерьде экскурсияда болдык. Уьшинши рейх заманларында мунда эсапсыз авыр оьзгерислер оздылар. 1942-1944-нши йылларда бу ерде бир миллион ярымнан артык аьдемлер (коьбинше - жуьйтлер) газ камераларда ягылганлар. Адабиятта сол байланыслы «Освенцимнинъ яханеми» деген соьз тувьп беркитилди. Сол соьз акында мен экскурсияда газ камерада турган заманда ойлай эдим. Бир кересине газ камерада алты юз аьдем оьлтирилген болган. Тек сол ма эди акыйкат яханем?

Бизим экскурсия куьбимиз сол газ камераларды карап юрмеге бола эди, неге десенъ, мунда энди биревди де язаламайдылар. Сосы эпсиз кыянатшылык 1945 йылда токтатылган. Освенцимнинъ газ яханемининъ заман мажалары болган, Кие Китап айтатаган яханем – оьмирлик зат.

Освенцим музейинде меним карамым тамдагы каштынъ суьвретине тигилди. Лагерьде тутылганлардынъ бириси тамда озининъ уьмитин мык пан тырнап суьвретлеген. Сосы суьвретши баска тутылганлардынъ санында газ камерада оьлтирилген, тек ол Куткарувшы Исады билген. Эм ол сосы яман ерде оьлген болса да, ога Коьк ашык эди. Бизди Янъы Антласувда Иса Масих сакындыратаган яханемде (Мат. 7:13; 5:29-30; 18:8) аьдемге куткарылув йок. Освенцим мен тенълестирсек, яханем оьмири «ислейди», сога коьре яханемде кыска экскурсия озгарып эш болмайды.

Коьк те оьмирлик зат. Сосы ерге бизди Тенгри аькелгиси келеди. Сога коьре шақырувды хош коьрип алынъыз эм де Тенгриге келинъиз. Раббийдинъ атын шақырынъыз эм сол аркалы оьзинъизге Коькте орын аьзирленъиз.

Бир куьн меним лекциямнан сонъ бир хатын мага тынышсызланып сорав берди: «Оьмирликте оьзинъе орын аьзирлеген деген ол не? Бу зат элгезерликтинъ бюросын эске туьсиреди». Мен болсам оны ман унастым: «Ким эртерек аьзирленмесе, сол туьбинде мырадына етпеек. Эгер сиз Гаваи аралына бармага суьйсенъиз, сизге билет болувы керек». Ол болса меннен тагы сорайды: «Ама билет уьшин ак тоьлев керек?!» «Аьше, Коькке билет уьшин де тоьлев керек. Тек ол билет сондай бир баа, бизим арамызда оны сатып алардай киси йок. Сосы затка буршав болатан зат – бизим куьналарымыз. Оьз Патшалыгында Тенгри эш бир куьнади де коьрип унамайды. Бу яшавдынъ ахырында Тенгридынъ Коьк оьмирлигинде болгысы келген аьдем бас деп оьз куьналарыннан босанмага керек. Куьналардан босанувды тек куьнасыз бермеге боляк – эм ол – Иса Масих. Тек Ол оьзи бизди куткарып боляк! Сол зат уьшин Ол оьз канын тоьккен, Кашта язаланувды алып».

Энди мен болсам оьмирлик яшавга тийисли болар уьшин не этпеге керекпен? Тенгри бизим аьр биримизге Куткарылувга шақырып оьз соьзин каратады. Кие Китаптинъ коьп ерлери бизди Тенгри шақырувына явапламага шақырады:

- **«Тар капыдан кирмеге баьри куьшинъизди салынъыз».** (Лук.13:24)
- **«Тевбе кылынъыз, неге десе Коьк Патшалыгы ювыклайды».** (Мат.4:17)
- **«Тар капылардан киринъиз, неге десенъ кенъ капылар эм кенъ йол – оьлимге аькетедилер, эм коьплер солар ман юредилер; неге десенъ оьмирликке аькететаган капылар тар, йол тар эм коьп болмаган кайбирлер оларды табадылар»** (Мат. 7:13-14)

- **«Оьмирлик яшавдан айырылма, сен ога шакырылгансынъ»** (1 Тим. 6:12)
- **«Раббий Иса Масихке ыйнан эм де куткарылган боларсынъ...»** (Элш. Исл. 16:31).

Булар баъри де –, бек ыйнандырган бизге каратылган шакырувлар. Оларда аьллер бу заман бек те маьнели экени сезиледи. Сога коьре, сынъар дурыс абыт – сол шакырувга сосындай дува кепте явап болаяк:

«Раббий Иса, аьлиге дейим мен тап Сен йоктай коьрип яшадым. Тек буюгуьн мен Сени тандым, сонынъ да уьшин биринши кере Сага сосындай дува ман уьн соьзимди каратаман. Мен энди еннет те, яханем де бар экенин билемен. Мен тилеймен Сага, мени яханемнен куткар. Ога мен тийисли этилгенмен баъри оьзимнинъ куьналарым уьшин, бириншилей болып оьзимнинъ Сага ыйнанмавым уьшин. Меним аьлиги сынъар авасым – бир заманнынъ биринде эм оьмирлерге Сенинъ янынъда Коькте болув. Меним бир етимисим де, ийги ислерим де мага Коькте орын сымарлап болмаягы мага белгили, тек Сага ыйнанувым мага Коькке йолды ашаяк. Неге десенъ Сен мени суьесинъ, неге десенъ, Сен меним уьшин Кашта оьлимди алдынъ эм Оьз оьлиминъ мен мени куткардынъ. Сонынъ уьшин мен Сага разылыкты айтаман. Сен меним баъри куьналарымды да коьресинъ – меним тувганымнан алып аьлиге дейим. Сага меним яшав бойы эткен куьналарым белгили: мен оьзим билген эм де коьптен мутып та кутылган куьналарым. Сен мен акында баърин де билесинъ. Сага меним юрегимнинъ аьр бир ымтылысы, куваныш болсын, кайгырув болсын, белгили. Сенинъ алдынъда мен – ашык китап. Аьлиги кебимде эм де аьлиге дейим яшаган кебимде мен Сенинъ эм акыйкат Тенгридынъ алдына келип, эм де

Коекке барып болмайман. Сога коьре, тилеймен Сага: мага баъри куьналарымды кешир, боьтен де мен олар болганы уьшин ак юректен оькинемен. Бу вакыттан алып мен Сени оьзимнинь Раббийим деп билемен. Меним яшавымды Оьзиньнинь басшылыгынъа ал. Мен Сен суьйгендей этип яшагым келеди.

Мага Сени мен болмага орав эткен аьр не заттан тазалан-мага мага ярдам эт деп тилеймен. Мага янъы, Сен яраткан-дай, касиет-кылыкты бер. Мага Сенинь Соьзиньнинь – Кие Китаптинь акыйкатлыгын аш. Сенинь ол аркалы мага айтаяк болган затынъды анъламага мага ярдам бол, ол аркалы яшавда янъы куьш-карувды эм куванышты табып уьйрет. Муннан алып Сен меним ян тапшырган эм ызлагым келген РАББИЙИМ. Коьрсетши мага эндиден алып юрмеге тийисли йолды. Мени эситкенинь уьшин Сага разылык соьзимди айтаман. Сага келип, Тенгридынъ саьбийи болганым эм заман еткенде Сени мен оьмири Коекте болаягым акында Сенинь соьзинъе ыйнанаман. Муннан алып энди кайдай да яшав аьллеринде эм де аьр заман Сен мени мен болаягынъды билгеним – мага айлак та уьйкен наьсип эм куваныш. Мага дайым да Тенгри Соьзин эситип турар уьшин, Сага ак юректен ыйнанган аьдемлерди, Кие Китаптинъ соьзиннен таймай яшаган уьмметти таппага Сен ярдам этши. Аминь».

Профессор, техникалык илмилерининь докторы Вернер Гитт

Асыл тилинде аты: Wie komme ich in den Himmel?
Автордынъ интернет-сайты: www.wernergitt.de

Bruderhand-Medien
Am Hofe 2, 29342 Wienhausen, Germany
Tel.: +49 (0) 51 49/ 98 91-0, Fax: -19
E-Mail: info@bruderhand.de, Homepage: bruderhand.de

Nr. 865: Noghaisch (kyrillisch) / Noghay (Cyrillic), 1st edition 2013